

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai 2018-05- Nr.
Į 2018-04-27 Nr. SR-1878

DĖL IŠVADOS NUTARIMO PROJEKTUI

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi [Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1725“ projektą](#) (toliau – nutarimo projektas), teikia teisinę išvadą.

1. Kadangi vertinamo Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1725 (toliau – įstatymo projektas Nr. XIIP-1725) aiškinamajame rašte įstatymo projekto Nr. XIIP-1725 pagrindiniu tikslu nurodomas siekis plėsti vaikų priežiūros formų įvairovę, numatant galimybę ikimokyklinio amžiaus vaikų priežiūrą vykdyti „dienos auklėtojams“ savo namuose, kaip esminį nepritarimo įstatymo projektui Nr. XIIP-1725 argumentą siūlytina išplėtoti tai, kad galiojantys teisės aktai neriboja tėvų ir fizinių asmenų, vykdančių individualią veiklą - teikiančių vaikų priežiūros (auklės) paslaugas už atlyginimą, galimybės susitarti, kad vaikai bus prižiūrimi auklės namuose ir/ar kartu su prižiūrimais kitais keliais vaikais. Atsižvelgiant į tai, minėtos galimybės papildomas įtvirtinimas įstatyme pats savaime nėra reikalingas ar tikslingas.

Iš kitos pusės, vertinant įstatymo projektą Nr. XIIP-1725 akivaizdu, kad iš esmės juo siekiama numatyti finansinės paramos šeimoms teikimą minėtu vaiko priežiūros paslaugų teikimo atveju. Dėl siūlomo tokio teisinio reguliavimo tikslo ir priemonių savo ruožtu teiktinos esminio nepritarimo pastabos: 1) neaišku, kodėl parama būtų teikiama tik tuo atveju, jei vaikų priežiūra būtų vykdoma paslaugas teikiančio asmens namuose, o ne kitose patalpose ar vaikų gyvenamojoje vietoje, kodėl tik dienos metu (įvertinus, kad tėvams, dirbantiems naktinį darbą, tokio pobūdžio paslauga taip pat gali būti reikalinga), kodėl tik vykdant veiklą pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą (juk su aukle gali būti sudaroma ir darbo sutartis, pagal kurią jai (ar jam) mokamas atlyginimas); 2) kodėl parama nenumatoma esant kitoms ikimokyklinio amžiaus vaikų priežiūros formoms, dėl kurių tėvai taip pat patiria išlaidų (pavyzdžiui, leidžiant vaiką į privačią ikimokyklinio ugdymo įstaigą); 3) įvertintina tai, kad pagal Lietuvos Respublikos vietos

savivaldos įstatymo 6 straipsnio 8 punktą ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo organizavimas, vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimas yra savarankiškoji (Konstitucijos ir įstatymų nustatyta (priskirta)) savivaldybių funkcija, o sprendimų dėl kompensacijų tam tikroms vartotojų grupėms mokėjimo priėmimas, papildomos socialinės paramos, socialinių pašalpų ir kompensacijų skyrimo iš savivaldybės biudžeto tvarkos nustatymas, priedo fiziniam asmeniui (globėjui) už vaiko globą dydžio ir mokėjimo iš savivaldybės biudžeto tvarkos nustatymas – išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija (Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 38 punktas). Tik kai kurios savivaldybės šiuo metu yra priėmusios sprendimus iš dalies kompensuoti tėvams už ikimokyklinio amžiaus vaikų išlaikymą ir priežiūrą nevalstybinėse švietimo įstaigose, vykdančiose ikimokyklinio ugdymo programas.

Pastebėtina, kad vertingų pastabų dėl siūlomos numatyti paramos teikimo įgyvendinimo mechanizmo yra pateikęs Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamentas savo 2018 m. kovo 5 d. išvadoje dėl Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 2 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII P-1725.

2. Nutarimo projekto 1 punkto antrasis sakinyss tikslintinas atsižvelgiant į tai, kad švietimo tikslus, švietimo sistemos principus, švietimo sistemos sandaros, švietimo veiklos, švietimo santykių pagrindus, valstybės įsipareigojimus švietimo srityje nustato ne Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 1 straipsnis, kaip teigiama nutarimo projekte, o Švietimo įstatymas (pagal jo 1 straipsnį). Nutarimo projekto 1 punktas, be to, tikslintinas ir tuo aspektu, kad pagal Švietimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį ikimokyklinis ugdymas, visų pirma, vyksta šeimoje, o pagal ikimokyklinio ugdymo programą – tik tėvams pageidaujant, kai tuo tarpu nutarimo projektu suponuojama, kad jis visais atvejais vykdomas pagal ikimokyklinio ugdymo programą.

3. Nutarimo projekto 2 punkte nekorektiška teigti, kad vaikų priežiūra *yra įteisinta* Kompleksiškai teikiamų paslaugų šeimai 2016-2020 m. veiksmų plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. A1-133 „Dėl Kompleksiškai teikiamų paslaugų šeimai 2016–2020 m. veiksmų plano patvirtinimo“. Kaip jau minėta, vaikų priežiūros formos yra įvairios ir teisės aktai neriboja galimybių jas pasirinkti. Tuo pačiu atkreiptinas dėmesys, kad kompleksinės pagalbos teikimą numato ir naujoji Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo redakcija, įsigaliosianti 2018 m. liepos 1 d.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius